

Antikomunismus je překonaný, říká Maláčová. Podle ní nás ohrožuje oligarchický kapitalismus

1.10.2025 - | Česká strana sociálně demokratická

Sociální demokracie se po letech mimo Sněmovnu snaží o návrat na politickou scénu. Její předsedkyně Jana Maláčová vsadila na spojenectví v rámci hnutí Stačilo! a zároveň na důraz na témata, která podle ní vláda zanedbává - mzdy, bydlení a důchody. V rozhovoru pro Echo24 mluví nejen o virálních kampaních na sociálních sítích, ale i o spolupráci s komunisty, vztahu k EU a NATO, možných povolebních partnerech.

Na sítích jste poslední dobou zaujala klipy s figurkami Labubu nebo takzvaným ASMR. Co to je za marketing?

Kdo vám řekl, že je to marketing?

Tak je to nějaký způsob, jak zaujmout voliče?

Děláme dvě politická videa denně. Jestli sledujete moje sociální sítě, tak to víte. Video, kde vysvětlujeme naši politiku a co chceme pro lidi udělat. Pak šla kolem Lidového domu naše kamarádka, která sbírá Labubu, a říkala, že to je hit a že bychom měli udělat Labubu video, protože česká politika je špinavá a drsná. Tak jsme si řekli, že si rádi uděláme legraci i sami ze sebe. Myslím si, že to zafungovalo.

Zafungovalo to jako virál, ale nevím, jestli to pomůže přitáhnout voliče, kteří váhají.

Možná se na nás ale lidé podívají jinýma očima, protože politika nemusí být jen vážná a těžkopádná. Je dobře, když se občas změní atmosféra. Ne všechno, co dělám, je marketing. Chtěli jsme něco milého, na odlehčení. A lidem se to líbí. To, že se politika dá pojmout i s humorem, je důležité. Politika není jen o tom, kdo koho porazí, ale i o tom, jak se k sobě chováme a jak dokážeme komunikovat.

A co tím sledujete? Kdo je cílový volič? Oslovujete lidi odpadlé od Pirátů, od Spolu, nebo komunisty?

Z našeho programu a historie vyplývá, že jsme strana hájící zájmy pracujících. Naše priority - vyšší mzdy, odchod do důchodu maximálně v 63 letech - cílí na pracující. Chceme zlevnit bydlení, což se týká všech. Největší problémy mají rodiny s dětmi, a přitom v Praze stojí desítky tisíc prázdných bytů, často v majetku cizinců. Takže cílíme na normální pracující lidi. Nehoníme trendy, držíme se základních hodnot.

Někteří kritici říkají, že taková strategie je příliš úzká. Že potřebujete oslovit i voliče, kteří váhají mezi levicí a středem.

Naše programové priority jsou ale široké. Bydlení se týká každého. Mzdy se týkají všech, kdo pracují. To není jen úzká skupina. Navíc to jsou témata, na která vláda rezignovala a která lidi pálí nejvíc. Znáte tu statistiku? Česko má největší propad reálných mezd ze všech vyspělých zemí, to je výsledek

pětikoalice.

Spolupráce se Stačilo! - jak funguje komunikace mezi vámi, Kateřinou Konečnou a dalšími?

Velmi dobře. Komunikujeme několikrát denně. Hodně se setkáváme i na akcích po celé republice. Sociální priority jsou DNA sociální demokracie, takže v tom je shoda. Je to praktická spolupráce, žádná formální koalice.

Jste spokojená s podílem, který má SOCDEM v rámci Stačilo!?

Odpovídá to dobře, kdy jsme se přidali. Rozhodovalo se narychlo v červenci. Cílem je, aby levice měla zastoupení ve sněmovně. Vypadá to, že to bude úspěch. Dokonce nás bude volit i Miloš Zeman. To je pro mě důkaz, že má smysl bojovat o tradiční levicové voliče. Když se podíváte na regionální akce, vidíte, že lidé nás berou vážně.

Některé průzkumy vás měly kolem pěti procent.

Nikdy jsme nebyli pod šesti procenty. Kantar nám dával šest. Ty nižší výsledky Stačilo! byly ještě před oficiálním oznámením spolupráce. Stačilo! se stabilizovalo kolem sedmi procent. To je velmi slušný základ. A pokud se připočítá mobilizace před volbami, může to být ještě více.

Před časem jste spolupráci odmítli. Co rozhodlo, že jste nakonec do toho s KSČM šli?

HDP na zbrojení. Vláda chce 5 % HDP na armádu, a to zničí stát. 91 % obyvatel je proti a vláda ani neřekla, kde těch 400 miliard vezme. Nedovolíme zničit veřejný důchodový systém a zdravotnictví. Nechci, aby si lidé platili zdravotní péči ze svého. Rozhodla jsem se, že to nedovolím, a přesvědčila jsem kolegy. Pokud se někdo ptá, proč právě teď, odpověď je: protože vláda dělá kroky, které ohrožují samotné základy sociálního státu. A to je pro sociální demokracii červená linie.

Ale vy přitom chcete dřívější důchody - to taky zatíží rozpočet.

Mělo by to být jako v západní Evropě, musíme najít peníze z jiných zdrojů. Náš systém je unikátní v tom, že je závislý jen na odvodech z práce. My chceme více zdanit velký kapitál a byznys. Zvýšit věk odchodu do důchodu je nesmysl. Za prvé se neušetří - lidé stejně skončí na nemocenské nebo v invalidním důchodu. Za druhé nástup umělé inteligence radikálně změní trh práce a starší lidé budou první, kdo ztratí práci. A za třetí - demografie. Bude více lidí starších 80 let a někdo se o ně musí starat. Pokud lidé budou muset pracovat déle, nebudou mít čas pečovat o vnoučata ani o svoje rodiče. To sníží porodnost a způsobí další problémy. Je to ideologické rozhodnutí vlády, nikoli racionální. Vláda si myslí, že tím ušetří, ale ve skutečnosti zadělává na větší problémy.

Co byste po volbách dělali s daněmi?

Nejprve lepší výběr daní, moderní EET a kontrolu vnitropodnikových cen - tam unikají stovky miliard. Chceme se soustředit na nadnárodní firmy, banky, telekomunikace. Ten rekordní odliv zisků z naší země musíme zastavit. Pak sektorové daně, zrušení daňových výjimek a loss carry back a snížení zdanění práce valorizací daňového bonusu. Máme regresivní systém - čím méně vyděláváte, tím více platíte. To chceme narovnat. Ještě k tomu mixu, zavedeme daň z mimořádných zisků pro energetický a zbrojařský sektor, ale prosím ne tak hloupě jak nastavila tato vláda svojí Windfall tax, která se ukázala jako špatně nastavená. Není možné, aby pracující táhli rozpočet, zatímco nadnárodní koncerny odvádějí minimum.

A progresivní daň?

Já osobně jsem pro zrušení degrese a to valorizací daňového bonusu. Ale obecně, odmítám neustále jen danit práci. Pokud příští vláda zvládne zrealizovat vše, co jsem vyjmenovala, bude to obrovský krok kupředu v té daňové nespravedlnosti, kterou v Česku máme.

Kritici říkají, že spolupráce se Stačilo! vás odklání od sociálně demokratického smýšlení. Váš program obsahuje euroskeptické, natoskeptické, antiukrajinské prvky.

Já s kolegy z německé SPD i dalších stran mluvím často. Chápu naši situaci. Martin Schulz mi dokonce výslovně řekl, že se musíme dostat do sněmovny. V zahraniční politice jsme u nás jediní, kdo upozorňuje na genocidu v Gaze, podobně jako Británie, Španělsko a Francie. Ve Španělsku nebo na Slovensku říkají naši kolegové totéž. Obsahově se od nich neodlišujeme. Všichni vidí, že evropská sociální demokracie čelí krizi, a hledají cesty, jak znovu oslovit voliče. Já si s nimi rozumím a necítím se, že bychom šli proti proudu. Spíš naopak – ukazujeme cestu, kterou budou muset hledat i oni.

Ale oni se nespojují s komunisty.

Kandidujeme v rámci Stačilo!, to není totéž jako KSČM. Navíc v jiných stranách máte také bývalé komunisty. Prezident Pavel, bývalý premiér, bývalý předseda Ústavního soudu Rychetský – všichni byli v KSČ. STAN má svého ministra Beka, Piráti arcikomunistu Votápka, který vystudoval marxismus leninismus v Moskvě. Antikomunismus dnes není téma. Bojovat proti komunismu dnes není hrdinství. To byla hrozba před 35 lety. Máme jiné hrozby – oligarchický kapitalismus a organizovaný zločin, který drtí lidi.

Takže pode vás je nelibost vůči komunismu passé?

Spíše překonaná. A připomínám, že v jiných evropských zemích jsou komunistické strany normálně součástí politického spektra. Jestli dnes někdo straší komunisty, tak odvádí pozornost od skutečných problémů.

Dokázali byste po volbách spolupracovat i s Andrejem Babišem? Ptám se proto, že i on je bývalý komunista.

Bude záležet na tom, kdo nám splní naše programové priority. Nechci, aby lidé šli z práce rovnou do rakve, chci snížit věk odchodu do důchodu na 63 let, chci zlevnit bydlení, podporovat rodiny. A musíme tlačit na růst mezd a dohonit Polsko. Kdo to podpoří, s tím se můžeme bavit.

A kdyby to byl právě Babiš?

Pokud by hnutí ANO chtělo splnit naše požadavky, poradíme se a uvidíme. To není otázka osobních sympatií, ale programových podmínek. Mně nejde o to, kdo je u moci, ale o to, jestli se dělají věci, které pomůžou lidem. Pokud ano, dokážu o tom jednat s kýmkoli.

Jak velkou šanci dáváte samotné SOCDEM na přežití?

Budeme mít po čtyřech letech své zástupce ve sněmovně, to je obrovská naděje. Členů odešlo třikrát méně než za vedení Michala Šmardy. V posledních týdnech k nám hodně přichází mladí, nová krev, lidé, kteří se nebojí jít do střetu s kapitálem. To mě těší. To je pro mě klíčové. Politika je o tom, kdo je ochoten pracovat, angažovat se, není to jen o prominentních jménech. Já sama jsem si mohla vybrat snazší cestu, ale rozhodla jsem se bojovat za sociální demokracii i v těžkých časech.

A vám není líto, že odešly známé tváře jako Jiří Dienstbier? Že jste ztratili posledního

senátora?

Jaké sociálnědemokratické věci v posledních deseti letech prosazoval? Podle mě jsou důležití lidé, kteří odvádějí reálnou politickou práci i v těžkých časech. Ti, co odcházejí jen proto, že ztratili funkce, pro mě důležití nejsou. Teď k nám přichází noví členové, mladí, studenti, ale i lidé z praxe. V Praze se mnou kandidují čtyři mladí muži, mimo jiné i vlakový průvodčí Ahmed Benyahya. Sociální demokracie zase přitahuje čerstvou krev. To je pro mě důležitější než ztráta lidí, kteří už nic nepřinášejí.

Jaká by byla vaše role v případné sněmovně?

Budu velmi aktivní poslankyní, ať už v opozici nebo exekutivě. To jsou klíčová témata. Pokud bych byla v opozici, i tam lze odvést velký kus práce. Nebojím se složitých agend, naopak, ty mě zajímají.

A k NATO a EU - proč podporujete vypsaní referenda o členství v nich?

My jsme Česko přivedli do EU i NATO. Ale 5 % HDP na zbrojení je nesmysl. O takových věcech by měli rozhodovat občané v referendu. Sama bych hlasovala proti vystoupení z EU i NATO, ale chci, aby občané měli možnost rozhodovat. Evropa má obrovské problémy - rozdíly v platech, dvojitou kvalitu potravin, daňové ráje. Evropská komise se utrhlá od reality, obsluhuje velký byznys a normální občan to platí. To se musí změnit. Evropa měla být projektem míru a prosperity, místo toho je projektem byrokracie a zájmů korporací. Pokud to tak zůstane, lidé ztratí důvěru, a to je nebezpečné. Proto musíme dát lidem možnost promluvit do zásadních otázek a Evropu opravit.

Těch 5 % je obecný závazek NATO, nic zákonně přijatého.

Je to pětina státního rozpočtu a takové výdaje na zbrojení náš stát zničí. Na armádě máme jednu korupční kauzu za druhou, zatímco na bydlení jde zlomek z toho. To vás nerozčiluje jako občana? Vás neštve, že jsou problémy a starosti lidí banalizovány a že lidé, jejich starosti a problémy zůstávají pro vládu neviditelní?

Že neustále musíme poslouchat od nějakých Pirátů, kteří na co sáhli, to pokopali, že mají plán a že tentokrát to klapne? Já nevím, jestli si uvědomujete, čím se potýká každý normální člověk.

A není to právě to, co by měla řešit sociální demokracie a ne to, zdali máme vystupovat z EU nebo NATO?

Děkuji, pane redaktore, že jste mi řekl jako představitelce sociální demokracie, co bych měla dělat. Já si myslím, že jestliže tu máme vládu, která navzdory názoru 91 % obyvatel přijme něco, co si nemůžeme dovolit a co je nesmysl, bez toho, aby na to měli mandát, tak potřebujeme referendum i o mezinárodních otázkách. A uvidíme, jestli se to budou myslet i občané.

A co konkrétně byste chtěla v EU měnit?

Chci, aby se řešily zásadní věci - daňový dumping, daňové ráje, obrovské rozdíly v platech mezi východem a západem, dvojitá kvalita potravin i zboží, podpora ekonomiky a hlavně průmyslu, soběstačnost ve všech ohledech. Osobně bych si přála, aby Evropská komise řešila dostupnost bydlení. Aby se přestalo rozhodovat podle zájmů korporací. To jsou věci, které ničí důvěru v evropský projekt.

To je nějaký důraz na třídní boj, co zmiňujete?

Proti tomu se ohrazuji. Já věřím v sociálně-demokratický model, kdy firmy a odbory spolupracují, to

je pro ekonomiku nejlepší.

Kdo by pro vás mohl být po volbách přijatelným partnerem? Přísaha, SPD, Motoristé?

Přísaha je propadlý hlas. Každopádně uvidíme, karty rozdají voliči.

A strany současné vlády?

Kdo zvedl věk odchodu do důchodu, dovolil rekordní propad životní úrovně a hlavně mezd, ten pro nás nepřipadá v úvahu. Ale vždy půjde o program, ne o jména. Pokud se někdo zaváže plnit náš program, můžeme o tom mluvit. To je jediná podmínka.

A co další - Motoristé, SPD?

Motoristé jsou pohrobci Václava Klause, ze všeho dělají kšeft, adorují bezohlednost. Paní Vesecká, jejich expertka na spravedlnost, byla součástí „justiční mafie“

Motoristy vylučujete. SPD?

Už jsem řekla vše: karty rozdají voliči

<https://socdem.cz/akt-aktuality/antikomunismus-je-prekonany-rika-malacova-podle-ni-nas-ohrozuje-oli-garchicky-kapitalismus>